

jajoč
vr-
jena
eta-
an-
lasil.
stro-
za-
niti.

ča:
Hr-
istr-
in
pila
r se
čol-
ladi
ove-
čez
se,
Ko
jeta
kem
sto-
rala
ela,
in
dru-
a v
seje
Bre-
lau-
pla-
vo.
lan.
iz
li b
sko
lajo
I je
Za-
Res
da-
dne
pro-
pri-
lar-
še
ali

nožem se on sunek v trebuh, drugi v vrat
in dva na glavo. Tudi Reif, ki je tekla
Scherzu na pomoč in s alpsko palico udarila
Rosa po glavi, prebodel je vojni vjetnik levo
roko in ji zadal z nožem tudi krepek sunek
v hrbet. Vojni vjetnik je nato tudi zbežal.
Komaj sta se privlekla Scherz in Reif k svo-
jem, kjer sta ves dogodek naznanila telefo-
nično orožnikom. Ko so ju za silo obvezali,
odpeljali so težko ranjena v javno bolnišnico
v Voitsberg. Stražmojstru Joh. Pöb-
ner in Kristofu Hoschka se je posrečilo
vlomilca aretirati. Zločinca sta vojnovjeta
Rusa Feodor Rischhof in Jak. Tatari-
nov.

Koroške vesti.

Požar. Iz Ober-Vellach-a se poroča:
V noči dne 24. p. m. zgorel je mlin Tomaža
Kreuzer. Požaru je padlo tudi 4000 me-
terskih stotov koruze, lastnina občine Villach
v St. Martinu tereraja kot žrtev. Drugo
što se je zamoglo še pravočasno rešiti. Tudi
največji del mlinске oprave je zgorelo. Vzrok
požara prihaja najbrže od vročih strojev.

Izpraznjenje mesne zaloga. Iz Maria
Reiach se piše: V noči 1. t. m. vlomilo
se je pri posestniku Antonu Seifriedu v
Brachbergu v mesno zalogo in približno 150
kg prekajenega svinjskega mesa v vrednosti
4000 K iz nje ukradlo. Na sumu je hlapec
Johan Stifter, ki je bil leta 1913 pri Seifrie-
du uslužben in ki služi sedaj pri tvrdki
Hirschler pri Sv. Andrazu; Stifter je že med
časom svojega službovanja pri Seifriedu mast,
meso in žito kradel ter bil 14 dni pred vlo-
mom pri njemu na obisku. Seifried ga ta-
krat ni javil sodnji in ga je samo iz službe
spodil. Pri Stifterju izvršeni orožniški hišni
preiskavi našlo se je na podstrežju deloma v
skafu deloma v nekem zaboji shranjenih
deset večjih kosov prekajenega svinjskega
mesa, ki ga je ukradel pri Seifriedu.

Srčna doklica. Posestniške hčeri Ana in
Fani Steiner in Maria Pönholzer
peljale so se pred kratkim, kosoale od železniške
postaje Weissenstein-Kellerberg pri prevozu
v nekem čolnu čez visoko idočo Dravo. Na-
enkrat padla je Pönholzer v valove. Srčna
doklica je Ana Steiner za njo in jo je z ve-
likim trudom rešila pred potopom.

Razno.

Izjave domobranskega ministra. Iz Dunaja
se poroča od 24. t. m. Domobranski minister
je podal odgovor na razne interpelacije in
izjavil: Določbam o opravičilen postopanju
proti armadnim pripadnikom, ki se vračajo
iz vojnega vjetništva, niso podvrženi vojaki,
ki so v padcu Przemysla spadali k trdnjav-
ski posadki. Vojaki, ki so se od začetka
vojne prepirali v ognju, so v dveh rokih
umaknejo s fronte in bodo po tri mesece do-
deljeni vezbalnim četam kot instruktorji. Zah-
tevi, da bi se edini sinovi kmetiških starišev
umaknili s fronte, ni mogoče zadostiti. Kar
se tiče neizvršenih dovoljenih oprostitvev, je
domobranski ministerstvo s posebnega ozira
vrednih slučajev vsak čas pripravljeno, da
stavi, če je reklamirani na fronti, pristojne-
mu vrhovnemu armadnemu poveljstvu pred-
log za oprostitev. — Glede podaljšanja za-
časnih oprostitvev izjavlja minister, da se na
splošno črnovojniki starejših letnikov in za
službo na fronti neposobni vseh letnikov in
za nedoločen čas odpustijo. Črnovojniki mlaj-
ših letnikov se pa morejo iz vojskih razlo-
gov oprostiti le za kratek čas, in sicer za 3
do 4 mesece.

Ukrajinci proti Rumuniji. Kijevski listi po-
roča: Ukrajinski ministerjski predsednik
Lizogub in trgovinski minister Gutnik izdala
sta odlok, s katerim se prepoveduje izvoz
blaga v Rumunijo in Besarabijo, katero so si
osvojili Rumuni, ker ne obstojajo politične
in gospodarske zveze med Rumunijo in Ukra-
jino.

Pariške otroške bolnice. Odkar so strelja-
hi Nemei z orjaškimi kanoni na Pariz, so
polnijo v resni meri otroške bolnice v Parizu.
Vzrok otroških bolezni je večidel prehlaje-

nje. Otroke se je namreč skrivalo pred straš-
nimi krogli po kletih in so se v njih
prehladili. Mala deca boleha posebno za
bronhitis-bolezni, ker jo večkrat iz zibelk
naglo nesejo v podzemeljske prostore. — In
vendar se vojni kričati na Francoskem in
Angleškem ne nehajo.

Za časa vjetništva se ne priznava dokla-
da hrabrostne svetinje. Strefleur poroča: Z
odlokom c. in kr. vojnega ministerstva z
dne 2. aprila t. l. se ne priznava za časa
vojnega vjetništva doklada hrabrostne
svetinje.

Podrobnosti o roparskem umoru na Dunaju.
Kakor smo v zadnji številki poročali, bila je
v hotelu Bristol na Dunaju umorjena usluž-
benka tržaške baronice Vivante, gospa Carl.
Morillec jo je dušil in večkrat zabodel ter
ubil z nekim topim predmetom, kakor kažejo
poškodbe na telesu. Potem je odprl hranil-
nico in je vzel iz nje 400 tisoč kron, last
baronice Vivante. Zapri so takoj nečaka ba-
ronice, zavarovalnega uradnega Emila Da-
vida in neko njegovo uradno kolegino, ki
se je nahajala pogostoma v njegovi družbi.
David je odločno tajil in je skušal dokazati
svojo nedolžnost a se mu ni posrečilo. Poli-
cija poizvedovala je naprej in se ji je posre-
čilo ugotoviti Davidovega skrivca. Po izja-
vah tega moža je sedaj dokazano, da je Emil
David res morilec. Morilec David je rojen v
Milanu in je že kot otrok prišel v Trst, kjer
je bil vzgojen. Obiskal je realno in nato ab-
solviral trgovsko akademijo na Dunaju. Po-
zneje dobil je službo pri neki veliki eksport-
ni tvrdki v Hamburgu, ki ga je poslala v
Buenos Aires. Ko se je vrnil v Avstrijo, je
vstopil najprej pri brnški podružnici neke
velike zavarovalnice, od koder je bil pried 8
let prestavljen h glavnemu ravnanstvu na
Dunaj. Poročil se je z gospodično Elzo D.
iz ugledne tržaške rodbine. Njegove premo-
ženjske razmere so bile ugodne. Imel je 700 K
mesečne plače, poleg tega je dobival od
svojega strica barona Vivante in posebno od
baronice manjše in večje vsote. Imel je tudi
prehranke. Obedoval je v vojni kuhinji, ve-
čerjal pa vedno pri stricu.

Cesar upa na sčir. Kakor se poroča je
Njeg. Velikanstvo cesar pri sprejemu ljud-
skih zastopnikov alpskih dežel izrazil tudi
upanje, da se mu bode posrečilo v bližnji
bodočnosti skleniti splošen mir.

Dva vola za 1480 K. Mesar Franc
Lickl v Gradcu, Jakominigasse, dobil je od
vnovčevalnice goveje živine dva vola iz Hr-
vaškega, ki sta stala 1480 K. Kaj se je v
mirovnih časih dobilo za ta denar? Lepo po-
sestvo z mnogo živine!

Kake peccati je v Švic. Pri nas pada vred-
nost denarja od dne do dne; z zameno za
drugo blago dobis morda še tupatam kaj ma-
lega, če pa hočeš blago plačati z denarjem,
ga pa ne moreš preplačati. Priprosto obed —
pišejo listi — s koščkom govedine, ki je
pred vojsko veljal komaj 1 K 50 v, stane
danes v Pragi 24 K. V boljših hotelih stane
hrana s stanovanjem 50 K na dan, a to je
znižana cena samo za stare znance. Ob ta-
kih razmerah moramo smatrati Švico za baj-
no deželo. Če bomo švicarskih listov inse-
rate, se čudimo čudimo. Prvoradni hoteli na
Štirikantonskem jezeru kličejo na obisk in
javljajo, da stane v njih celodnevna hrana s
stanovanjem vred 6—7 frankov. — Podobno
nizke cene so pri obleki. Moderno žensko
krilo iz pristne volne stane 85 do 225 fran-
kov. Poletenski plašči 75 do 100 frankov,
svilnate bluze 22 frankov. — Srečne dežele,
v katerih ima denar še svojo veljavo.

Epidemija na Španskem. „Tempe“ poroča,
da je izbruhnila na Španskem epidemija, na
kateri je obolelo v Madridu 80.000, v Barce-
loni pa 20.000 do 30.000 oseb. Zdravniki še
niso dognali, kaj jo povzroča. Umrl na tej
bolezni še ni nihče, dasi zelo ovira promet.
Tudi španski kralj je obolen na njej.

Vesti o Clemenceau. Zürich, 1. junija.
Clemenceau je naprosil Focha, naj mu na-
tlačno poroča o katastrofi pri Aisni. V Pa-
rizu se pripravljajo, da mesto zapuste, če bo
trebno. Arhive že zbirajo in spravljajo sku-

paj; uradništvu so naročili, naj se pripravi
za odhod. Včeraj je zboroval ministerski svet,
o katerem se nič ne poroča. Danes sta se
posvetovala Clemenceau in angleški velepo-
slanik. Parizani kolnejo čez Angleže, ker so
odpovedale njih rezerve. — Reuter poroča,
da je Clemenceau preklinal vse dopuste iz-
vzemši dopustov bolnikov.

Podpisovanje 8. vojnega posojila je dol-
žnost vsakega zavednega Avstrijca, po-
sebeno pa vsakega somišljenika „Štajer-
čeve“, patrijotične, državi in cesarju
zveste stranke.

Kdor podpisuje 8. vojno posojilo, bori se
za gotovo zmago na zunaj in v za-
ledju.

Gospodarske stvari.

**Označba — sredstvo za zvišanje pridelkov naših
vinogradov.**

Pač nobenemu kmetovalcu ne pride na misel, da
bi redil v svojem blevu kravo, ki ne doji, ali svinjo,
ki se ne debeli. Toda koliko vinorejcev je pa, katerim
se prav nič čudno ne zdi, da z vsjo skrbnostjo obrezujejo,
privezujejo, okopavajo in škropijo trte, ki še niti grozda
niso obrodile. Tej nebriznosti je pač vzrok le ta, ker
posestniki ne vedo, koliko jabolnih trsov imajo. Ako bi
bilo splošno znano, da je včasih takšnih jabolov četrina,
ali celo tretina vseh trt, bi se vendar stvar bolj uvaž-
evala.

Vzrok neplodnosti nekaterih trt je očividni. Poleg
hirajočih ali trt — osipalk, čijih grozdje kmalu po
cvetu spremine, viličastih in divjih trsov je pa tudi
jalovk, ki se krepko razvijajo in bujno rastejo. Da ne-
katere stare trte vrste, kakor zeleni veltlinec, žlahtina
ali graševina, k temu nagibajo, vigne biti vzrok njih
ostarelosti ali dorodnosti. Da so se nekatere trte že
izrodile, je bilo krivo tudi prejšnje neprimerno grobanje,
morda se je ta prikazen tudi pospeševala, ker so se
jemale za pomnoževanje predebele trte. Srednje debele
rozge so navadno najplodnejše.

Označba ima namen, da se izločijo trte od nade-
nega pomnoževanja ki so jalove ali pa ne pokrijejo
pridelovalnih stroškov. Pri današnjih visokih mezdah
in nezmernih cenah za različne snovi bi bilo pač nes-
miselno, da bi se trtil za takšne zajede čas in denar.
Neverjetno bogati pridelki nekaterih vinogradov ob
Renu ali na Štajerskem nam kažejo, kako upliva umno
obdelovanje na plodovitost. Kmetijske kulture ki potre-
bujejo mnogo dela, se bodejo pri silni konkurenci pri-
hodnjih let le tedaj obnesle, ako se bodejo brezdvomno
primerno obrestovale.

Natančna označba, kakor se mora izvrševati v
poskuševalnih nasadih, potrebuje seveda precej dela,
kateraga ne morejo zmagovalci naši itak že preobloženi
vinorejci; vsekako se pa že znatno zboljša nasad z
manj zamudnim in vsakomur mogočim izbiranjem trt.

Takoršno postopanje bi bilo na kratko sledeče:

Pred vsem se označijo vse one trte, ki so izredno
rodne; v drugi vrsti se pa tudi posebej zaznamijo roz-
ge, ki rodijo posebno sladko grozdje. Kakor nas iz-
kušnja uči, olajšajo nam to delo nekateri trtni znaki.
Tako na primer imajo posebno zelenolostni zeleni
veltlinec in »Neuburger« trte modri portugizec, ki ob-
drži še v jeseni zeleno listje, navadno slajše grozdje
nego povprečne trte. Nadalje bi se lahko pri označbi
oziralo na izbiro trt, ki imajo posebno čdorno silo
zoper trne belezni. Šaš v tem oziru vigne kateri vino-
gradnik, ki je posebno opazovnlne zmožnosti, kaj us-
pešnega doseči. Pri žitorej so s takšnimi poskusi vzgojili
vrste, ki kljubujejo sneti in rji.

Najprostejši način označbe je, da se razvežejo
one trte, ki so dotično leto bogato obrodile. Ker se
pa na ta navadni način lahko pripeti, da se označi trta,
ki je sicer že več let počivala in samo letos obrodila,
ali trta, ki toliko rodi, da v malih letih pogine, je naj-
boljši način označbe oni, ki obsega dobo vsaj treh let.
Smo li označili katero trto tri leta zaporedoma kot ro-
dno, potem je sploh lahko smatramo za rodno.

Upoštevati se morejo tedaj le takšne označene
trte, ki so držale nekaj let. Dasiravno vsakdar rad kaj
iznajde, podamo vendar nekaj zkušenih označil.

Ako je trtno kolje dosti močno, priporoča se, da
se zaznamo z oljnatno barvo in se označijo rodne trte
eno leto z rdečo, potem z zeleno ali modro oljnatno
barvo. Sigurneje so v obče označbe na sami trti. Dobro
služijo na primer obročki iz pocinkane železne ali me-
dene žice razne debelosti, svinčene ploščice i. t. d. Kdor
je posebno vreden ali hoče več let opazovati, rabi na
trto pripete pocinkane ploščice. Ako se vsako leto oz-
načijo rodne trte, da se ploščice na določenem mestu
zarzajo, odrežejo ali prevrtijo, posame se lahko iz
tega uspehi trte za nekaj let. V slabih vinških letih je pa

bolje, ako se označa opusti, ker nas vtegne označilo zmoli.

Na nekaj posebno važnega pa še vendar opozarjamo. Nikoli se ne zanašaj na svoj spomin, kajti vedno se le prepozno zapazimo, kako hitro se pozabijo stvari, ki smo jih smatrali za nepozabljive. Mala, za ta namen določena knjižica ali vsaj površne bilježke v domači praksi izvrstno služijo v dvomljivih slučajih. Ako je vinograd zasajen po vrstah, je vedno dobro, da se zapisuje označbe, vsaj v kolikor se tičejo vinogradovega območja, po številkah vrst in trti. Kajti najh je otročjih meščev ali nagajivih delavcev, katerim je v zabavo, da zamenjujejo označila trti.

Kdor si nasadi vinograd z lastno označenimi trtami, si mali trud z večjimi pridelki tisočero poplača.

Stummer.

Da se taistim hinavskim iz podlim zlobnežem, ki trošijo o slavni zgodovinski avdijenci spodnještajerskih županov in občinskih predstojnikov gorostasne in nezasišane laži med nevedno ljudstvo, da se isto na ta način še bolj nahujska, enkrat za vselej grla zamaši in jih kot nesramne lažnjivce v svet postavi, se lahko v nedeljo dne 9. junija vsakdo na lastne oči prepriča o resničnem sprejemu vrlih možev od Njeg. Veličanstva cesarja v Badenu pri Dunaju.

Zato se vrši

v nedeljo, 9. junija

od 10. do 12. uri popoldan in ob 3., 5. in 8. uri zvečer v ptujskem mestnem gledališču zanimiva kinematografska predstava

! Avdijenca

spodnještajerskih županov in občinskih predstojnikov pred Njeg. Vel. cesarjem v Badenu pri Dunaju.

Ta film se bode tudi po drugih mestah predstavljal in bode o tem še poročali.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 5. junija. Uradno se danes razglasa: Razen artiljerijske delavnosti nobeni boji pomena.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 5. junija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupi-prestolonaslednika Rupprechta. Uspešni sunki v Flandriji prinesli so vjete. Na celaj front: rila proizvodovalna delavnost. Artiljerijski boj oživel je mimogrede. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. V razširjenju naših uspehov na južnem bregu Aisne vrgli smo

sovražnika na Ambleny-Cutry nazaj in smo vzeli pozicije severno od Domiersa.

— Krajevna bojovna delovanja obojestranski reke Ourq. V ostalem je položaj nespremenjen. — Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 26. zračno zmago.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 5. junija 1918: 67, 88, 12, 17, 54.
Dunaj, 1. junija 1918: 76, 20, 27, 48, 83.
Trst, 29. maja 1918: 2, 58, 31, 79, 32.
Lina, 25. maja 1918: 5, 33, 30, 55, 23.

Znana vsipotna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27-51 uvedla je novi, jako praktični ročni mlin mlin, s katerim se zamote žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Najboljši ročni mlini

za drobljenje in fino mletje vseh vrst zrnja. Prosto, a zelo trpežno delo, se ne pogubijo in izrabijo; z lahko zamenjajočo se ploščo iz trdega jekla. — Cene brez stojala, z embalažo: Z gonilnim kolegom, teža okoli 12 kg K 120.—; z ročajem, teža okoli 7 kg K 100.— Razpošiljatev od Dunaju proti napreplačila ali povzetju.

Takoj za dobiti pri:

F. WOLFSOHN, Dunaj II., Obermühlnerstrasse št. 17
Zastopnike se išče. 233

Gospa in gospodje

iz družbe imajo priložnost patrijotično delovati, to je nabirati vojna posojila skozi vojno-posojilna zavarovanja. Izredno ugodno. Glavna poslovalnica „Anker“, Gradec, Rauber-gasse 20. 243

Deklica

18 letna, iz Ptujске okolice, ki se iz zdravstvenih ozirov poda v kopelj Warasdin-Töplitz, išče tovarišico iz Ptujске okolice in se naj ista v upravi „Stajerca“ javi. 241

Oglas!

Prodajalka,

poštena, samostojna moč, nemškega in slovenskega jezika zmožna, se takoj sprejme pri F. Mitte-regger, trgovina z mesanim blagom, Lavamünd, Koroško. 245

Dam sodo, obleko, čevlje, perilo za mast, olje, moko, kokošjo pičo ali maslo. Vprašanja na trgovino premoga Korošetz, Maribor, Reiserstrasse št. 23. 244

Sodar

proti popolni hrani in dobri plači se takoj sprejme pri J. Hochsinger, Csák-torna, Ogrska. 250

Zagotovljen uspeh
Tisočero zadovoljnih pism v prii, vpogled na razpelo.
Polna krasna prsa
dobila pri rač.
med. dr. A. Rix kreme za prsa 220

Išče se dobrosrčna poštena

deklica

katera zna tudi prati, likati in perilo popravljati in je zmožna obeh deželnih jezikov, z dvema dečkoma (6 in 8 letnima.) Vprašanja na gospo Maria Straschil na Bregu pri Ptuj.

Nakup konjev

Lastniki ko j, ki hočejo svoje konje (nosilno živino), kateri so predvidno vojno-sposobni prostovoljno prodati, naj iste kakor najhitreje naznanijo pri ces. in kr. evidenčnem oficirju za konje v Mariboru.

Nakupna komisija poda se takoj v od lastnika konj pravočasno naznanjeni kraj.

Kupujejo se tudi z evidenčnimi listi od leta 1918 obdarjene konje (nosilne živali).

Evidenčni list je brezpogojno seboj prinesiti.

Sporazumno z lastnikom konj določena kupna cena se takoj v gotovini izplača.

Ces. in kr. evidenčni oficir za konje.

Licitacija konj.

V mesecu juniju 1918 se vrše licitacije konj, ki so potrebni odpočitka, v naslednjem redu: V stabilni konjski bolnišnici v Mariboru dne 22., v Radgoni dne 4. in 18., v Šoštanju dne 16., v Kranju dne 10. in 14. junija pri vnovčevalnici konj v Ljubljani dne 6. junija ob 9. uri. K licitaciji se dopust le taki ponudniki, ki se izkažejo s kupno legitimacijo, potrjeno od politične oblasti, da so poljedelci. Ugodnosti za kupce se razglasa o priliki licitacije. Kupec kakega konja mora izplačati razen kupnine tudi ubožni zaklad. Razen licitacijskih konj se oddajajo proti reverzu tudi konji, potrebne odpočitka, v svrhu poljskih del za dobo do štirih mesecev. Prošnje za take rezervne konje naj se pošiljajo na stabilne konjske bolnišnice in razpečevalnice konj. 242

Deklica

od 16. leta naprej, katera se razume tudi na poljedelska dela, sprejme se pri družini orožniškega stražmojstra v Celju. Plača 20 K in dotika z družbo. Ponudbe pod „Orožniški stražmojster C“ na upravo tega lista. 247

Schriftleiter

für das in Pettau (Untersteier) in slowenischer Sprache erscheinende Wochenblatt „Stajerc“ wird gesucht. — Anträge an den Preßverein, Pettau.